

Uunga siunnersuut:

UKA2025/140: Ingerlatsiviit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut Grønlands Erhverv-imit ilaasortaajunnaartinneqarnissaannut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut
Pele Broberg, Naleqqamit siunnersuutigineqartoq

Uunga siunnersuut:

UKA2025/167: Nukissiorfiit, Asiaq Misissueqqaarnerit, allallu immikkoortorta qarfiit Namminersorlutik Oqartussat ataaniittut, Grønlands Erhverv-imit ilaasortaajunnaartinneqarnissaannut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut
Pele Broberg, Naleqqamit siunnersuutigineqartoq

pillugit

Niuernermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutit aappassaaneerneqarnerannut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviasen, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Juno Berthelsen, Naleraq, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Hans-Erik Enoksen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Lars Poulsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Bentiaaraq Ottosen, Atassut

UKA2025-mi ulloq 15. oktober siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissuataarpaa.

Siunnersuutit imarisai siunertaalu

Immikkoortoq 140 aamma 167 Sulisitsisunit aninissamut tunngassuteqarmata ataatsimut suliarineqarput.

UKA2025/140

Ingerlatsiviit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut Sulisitsisunit
ilaasortaajunnaartinneqarnissaat siunnersuummi siunertaavoq.

UKA2025/167

Nukissiorfiit, Asiaq assigisaallu (suliffeqarfiit namminersortitatut taaneqartartut) Sulisitsisunit
ilaasortaajunnaartinneqarnissaat siunnersuummi siunertaavoq.

Politikikkut akerliusumik soqutigisaqartoqarsinnaanera pillugu pisortat suliffeqarfiutaat
soqutigisaqatigiiffiit namminersortut avissaartinneqarnissaat siunnersuutini marluusuni
tunngaviuvoq. Taassuma saniatigut ilaasortaanermut akiliutaasut annertoqatai pisortanit
sipaartutigineqarnissaat siunnersuutigineqartumi kissaatigineqarluni.

Siunnersuutit Inatsisartunit siullermeerneqarneri

Inatsisartuni siunnersuutit siullermeerneqarneranni Naalakkersuisut allannguutissatut
siunnersuutaat imaattoq tunniunneqarpoq:

*Naalakkersuisut pisussaatinneqassasut ingerlatsiteqatigiiffiit Namminersorlutik
Oqartussanit pigineqartut kiisalu namminersortitat attaveqatigiinnermut
tunngasunik sulialinnik kattuffinnut aningaasartuutunik annertuunik
aningaasartuuteqartitsisartunik ilaasortaanerat pillugu soorlu assersuutigalugu
Sulisitsisut ingerlaavartumik oqaloqatigiittarnissaat Inatsisartunut
aalajangiiffigisassaattut siunnersuutigaat.*

Taamatuttaaq Inuit Ataqtigiit allannguutissatut siunnersuutigaat:

*Ingerlatsiviit namminersorlutik oqartussanit pigineqartut,
aningaasartuutikillisaarnissaat siunertaralugu suliffeqarfinnut sipaarutissanik
nalunaarusiorlutillu piviusunngortitseqqullugit Naalakkersuisut piginnittutut
suliakkiissasut Inatsisartunut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
Ingerlatseqatigiiffiit namminersorlutik oqartussanit pigineqartut tamarmik
nalunaarusiaat UKA-2026-imi saqqummiunneqassaaq, aningaasartuutikillisaanerit
2028-mi piviusunngortinneqassapput.*

Pisortat namminersortullu suliffeqarfiutaasa pingaarnertut ersarinnerusumik
killeqartinneqarnissaat isumaqatigiissutaalluni siunnersuutit siullermeerneqarneranni
siammasissumik oqallisigineqarput.

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliamut suliareqqitassanngorlugu
ingerlateqqinneqarpoq siunnersuummi qitiusumik immikkoortut qulaajarluarneqarnissaat
pisariaqartinneqarmat.

Sassartitat

Immikkoortut ataatsimiititaliamit suliarineqarnerinut atatillugu Sulisitsisut sassartinneqarput. Sulisitsisut atuuffini pillugu sukumiinerusumik paasissutissiipput, ilaatigullu nassuiaatigalugu:

- Nuna tamakkerlugu suliffeqarfiit 320-t suleqatigalugit.
- Inuiaqatigiinnut innuttaasunullu iluaqutaasumik ataatsimoornissaq pingaaruteqartoq.
- Sulisorpassuarnut toqqissisimanartumik sulinermi atugassaqaqtitsinissaq isumaqatigiissusiornermikkut qularnaartarpaat, suliffissaqaqtitsiniarnermilu aaqquissuussinnermut peqataasarnertik ilaatigut nassuiaatigalugu. Taamaattumik ilaatigut SIK qanimut suleqatigisarpaat. Suliffeqarfiit ilaasortaasut soqutigisaqaqatigiiffiup isumaqatigiissutaanut malinninnissaminnut pituttorsimapput.
- Ilaasortaaneq iluaqutissarpassuaqartoq nassuiaatigaat. Assersuutigalugu malittarisassanik paasititsiniaaneq assigisaallu pillugit ikiuuttarput, inatsisit nutaat misissorlugit, pikkorissartitsinerit, inatsisitigullu aqquissuussinerit suliffeqarfinnut ikiorsiissutigineqartarlutik. Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit akuerineqassappata ilaasortaanerlu atorunnaarpat, ilaasortallu allaniit ikiorserneqarnissaminnut pissarsiortariaqalissasut ilisimatitsissutigineqarpoq.
- Illoqarfinni assigiinngitsuni suliffeqarfiillu akimorlugit suleqatigiinnerup iluaqutissartai takuneqarsinnaapputtaaq. Suliffeqarfiup anginerup suliffeqarfinnut mikinerusumut ilisimasaminik avitseqateqarsinnaanera assersuutigineqarpoq. Ilaasortaaneq aqquutigalugu ilaasortat annertuumik imminnut iluaquersinnaapput, tamannalu aamma Sulisitsisunit attaveqatigiinnissaq suleqatigiinnissarlu eqqarsaatigalugit aqquissuunneqartarlutik.
- Qallunaat Nunaanni Europamilu suleqatigineqartut, ilaatigut Dansk Industri aamma Horesta taaneqarput.

Soqutigisaqaqatigiiffiup ilinniartitaanerup iluani suliarisartagai annertuut pillugit sivisuumik oqallittoqarpoq, ilaatigut ilinniarfissanik amerlanernik pilersitsinissamut ikiuunneq ilinniagaqarsimannginnerullu kingunerisaanik ajornartorsiutinik pilersitsiviusartut aaqqiivigineqarnissaannik ujartuineq. Sorliit sulisussaqaarniarnermi amigaatigineqarnersut qanorlu naammassineqarsinnaanersut pillugit misissueqqissaarnerit ingerlaavartut ingerlanneqartarput.

Sulisitsisunut ilaasortaaneq pillugu allakkatigut apeqqutit

Immikkoortut suliarinerini pisortanit suliffeqarfiit suliffeqarfiillu namminersortitat pillugit ataatsimiititaliaq Naalakkarsuisunut arlaqartunik apeqquteqarsimavoq, ilanngussaq 1 (apeqqutit) aamma 2 (akissutit) malillugit.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliaq nalunaarsuisimavoq:

- Suliffeqarfinnit ukiumut aningaasartuutit akissutit malillugit 1.95 mio. koruuniupput, suliffeqarfiillu namminersortitat ukiumut ilaasortaanermut akiliutaat 20.000 koruuniullutik.
- Sulisitsisut Namminersorlutillu Oqartussanit suliffeqarfiit pigineqartut akunnerminni Sulisitsisut isumaqatissarsiortarnerminni soqutigisaminnik aporaaffeqannginnerarpaat.
- Sulisitsisunut ilaasortaanermut atuinermi iluaqutini ilaatigut inuussutissarsiutillit attaveqaqatigiinnerat, pikkorissarnerit siunnersuinerillu, uani aamma inatsisitigut (atorfeqarnermut tunngasuni) siunnersorneqarneq.
- Sulisitsisut kiffartuussisarnerat atorpiarneq ajorlugu ingerlatsiviit annerit arlariit nalunaarutigaat.
- Suliffeqarfiit ataasiakkaat qanoq ilaasortaanertik atortarneraat assigiinngitsorujussuuvoq. Suliffeqarfiit Sulisitsisuniit ilaasortaajunnaaqquneqassagalarunik allaniit assinganik kiffartuunneqarnerup qanoq akeqarnissaa maannamuugallartoq akisinnaanngilaat.

Siunnersuutit aningaasatigut kingunerisassai

Inatsisartut Suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq siunnersuut tunngavilersugaassasoq siunnersuutillu aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai allaaserineqarsimassallutik, aalajangiiffigisassatut ilusilersorneqarsimassalluni taaguuserneqarsimallunilu.

Siunnersuut imm. 140 malillugu (Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat) aningaasatigut kingunerisassai pillugit siunnersuutip piviusunngortinnerani pisortanut 2 mio. koruunit angungajallugit sipaaruteqarnissaat siunnersuuteqartup nalunaarusiaa malillugu takuneqarsinnaasoq ataatsimiititaliap oqaatigaa. Imm. 167-imut (suliffeqarfiit namminersortitat) ukiumut kisitsisitali 20.000 koruuniupput.

Suliffeqarfiit ataatsimiititaliap apeqqutaanut akissutinit kisitsisit taaneqartut assigigaat ataatsimiititaliap aammattaaq maluginiarpaa.

Suliffeqarfinni Sulisitsisunut ilaasortaannginnermi sipaarutaasinnaasut qiviaranni nalorninarpoq sipaarutaasinnaasut qanoq annertussuseqassanersut, tamatumani aningaasartuutit kiffartuussisunut allanut kiffartuunneqarnermi tunniunneqarsinnaasut neqeroorutigineqarsinnaasullu apeqqutaassammata, Sulisitsisunut ilaasortaanermut sanilliutissagaanni, qulaani taaneqartut ilanngussarlu 2 malillugit.

Ataatsimiititaliap siunnersuutitut oqaaseqatai

Sulisitsisut Naalakkersuisunit politikikkut allaanerusumik anguniagaqarnerat pissusissamisoorlunilu pinngitsoorneqarsinnaanngitsoq ataatsimiititaliap siullertut ersarissarumavaa, taamaattorli Namminersorlutik Oqartussat Sulisitsisunut ilaasortaanerat

tamanna pillugu ersarissinnaasorinarpoq. Tamanna aamma annertunerusumik atuuppoq suliffeqarfiit namminersortitat pineqartillugit, taakkumi inatsisitigut Namminersorlutik Oqartussat ataaniimmata.

Suliffeqarfiit nammineq naliliineri najoqqutaralugit suut suliffeqarfimmi siuarsaatitut suliniutaasinnaanersut, tamatumani ataqatigiiaat sorliit peqataaffigerusunnerlugit, ilanngullugu Sulisitsisutut ittunik soqutigisaqaqatigiiffinnut ilaasortaaneq, tamannalu Naalakkersuisut Naalakkersuinikkut akuliuttannginnissamik tunngavik ilaatigut malillugu ingerlasartoq ataatsimiititaliap paasivaa. Taamaattorli Naalakkersuisut namminneerlutik Naalakkersuinikkut akuliuttannginnissamik tunngavik ukiuni kingullerni unioqqutissimagaat ataatsimiititaliaq malillugu assersuutigineqarpoq, soorlu Royal Greenlandimi pisortap sumi atorfinitsinneqarnissaanut nalunaarutiginninnissamut tunngatillugu.

Suliffeqarfiit akissutaat malillugit Sulisitsisunut ilaasortaaneq arlaqartunik pingaarutilinnik tigussaasunik iluaqutitaqarpoq, soorlu inuussutissarsiornikkut ataqatigiiaanik attaveqarneq, pikkorissarnerit inatsisilerinermilu (sulisoqarnermut atatillugu) siunnersorneqarneq ilanngullugit ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Suliffeqarfiit Sulisitsisullu kiisalu Namminersorlutik Oqartussani suliffeqarfiit Sulisitsisut suleqatissarsiortarnerini soqutigisanik aporaaffeqartoqanngitsoq ataatsimiititaliap paasivaa. Suliffeqarfiit assersuutigalugu inatsisissatut siunnersuusiornerni tunngaviusumik immikkut tamarmik tusarniaavigineqartarput, tamannalu isummersuutiniq assigiinngitsunik isummernissamut periarfissiisarluni, Sulisitsisunit saqqummiunneqartumit allaanerusumik, suliffeqarfiillu ilaasortaasut Sulisitsisut isummersuutaannut assigisaanullu pituttorsimasanngitsut maluginiarneqarpoq.

Suliffeqarfiit ataasiakkaat namminneq ilaasortaanermt iluaqutissartai kisiisa pinnagit, oqallinnermili tunngaviusumik isummertariaaseq pineqarmat ataatsimiititaliap naqissuserumavaa. Suliarni matumani soqutigisaqaqatigiiffik namminersortoq Naalakkersuisut soqutigisaannut akerliussinnaasumik soqutigisaqarsinnaasoq tulluuttuunersoq ataatsimut isigalugu matumani pineqarpoq, Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa ilaasortaanermt akiliinikkut taperneqartartut, suliffeqarfiit namminersortitat ataasiakkaat ilaatigut ilanngullugit. Oqallinneq pineqartoq pisariaqartinneqarpoq.

Sulisitsisunut ilaasortaanermt akiliutiniq sipaaruteqartoqarumassappat, nunatta aningaasaqarnera pillugu oqallinneq siammasinnerusoq pingaaruteqartorlu siunnersuutini ersersinneqarumasut ilaattut pineqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Ilanngullugu eqqaamaqqunarpoq ukioq 2026-mut aningaasanut inatsisissap suliarineqarnerani Aningaasaqarnermt Akileraartarnermullu Naalakkersuisup tuliuttut aamma saqqummiummagit:

“Politikkikkut nutaamik aallaaveqarneq 2026-mut Aningaasanut inatsimmi takuneqarsinnaavoq, pisortat aningaasaqarneranni oqimaaqatigiissitsinerup pitsaanerulersinnissaa, ineriartornissamut nutaanik periarfissaqalersitsinissaq aammalu innuttaasunut inuiaqatigiinnullu tamakkiisutut isigalugit iluaqusiinerpaaffissaanni isumalluutit atorineqarnissaasa qulakkeernissaa, tassani pingaartinneqarluni”

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuusiaanni ataavartumik oqallittoqartarnissaanik tunngavissaqartoqalerneranik nassataqartoq ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Siunnersuut sunniuteqassappat ingerlaavartumik malitseqartitsisarnissaq assersuutigalugu ukiumoortumik pisariaqartinneqassaaq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqaatigiinneersut, Demokraatineersut, Siumumeersut Atassummeersullu allannguutissatut siunnersuut imaattoq saqqiummiukkumavaat inassuteqaatigalugulu allannguutissatut siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa:

Namminersorlutik Oqartussat piginneqatigiiffiutaasa kiisalu suliffeqarfiutaasa namminersortitat soqutigisaqatigiiffinnut ilaasortaasunut, annertunerusumik aningaasartuuteqartitsisunut, uani immikkut Sulisitsisunut ilaasortaanermi, soqutigisaqatigiiffinnullu ilaasortaaneri pillugit Naalakkersuisut ingerlaavartumik ukiumoortumillu Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliamit ilisimatitseqatigiilluni ataatsimeeqatigineqartarnissaat pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut. Ilisimatitseqatigiilluni ataatsimiinnermi minnerpaamik ilaasortaanermut akiliutip annertussusaa pillugu paasissutissartaqassalluni, ilaasortaanerit qanoq naleqartigineri kiisalu soqutigisanik aporaaffioratarsinnaasunik paasissutissartaqassalluni.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Naleqqameersut imaattumik ikinnerussuteqarlutik oqaaseqaateqarput:

“Naleqqap amerlanerussuteqartut allannguutissatut siunnersuutaat arlalitsigut isumaqatiginngilaa. 2025-mi ukiakkut ataatsimiinnermi amerlanerussuteqartut immikkoortunut tunngasut immikkut suliarineqartariaqarnerat siunnersuutigineqartoq allannguutissatut siunnersuutip eqqarsaatiginngilluinnarpaa. Suliffeqarfiit namminersortut Namminersorlutillu Oqartussat piginneqatigiiffiisa inatsisitigut assigiinngissutaat eqqarsaatigisariaqarparput. Nukissiorfiit Sulisitsisunut¹ akiliutaat pillugit §37 naapertorlugu apeqqut 098-2025 aamma Asiap Sulisitsisunut² akiliutai pillugit §37 naapertorlugu apeqqut 097-2025-mut akissuteqaammi erseqqissarneqarpoq Naalakkersuisut

¹ https://ina.gl/media/4bzg1cvl/098_2025_nukissiorfiit_ge-mut_akiliisarnarat_peleb_svar.pdf

² https://ina.gl/media/kjqnlhd3/097_2025_asiaq_ge-mut_akiliisarnara_peleb_svar.pdf

*Nukissiorfinnut naalakkiisinnaatitaasut, Asiarlu Naalakkersuisoqarfimmi
 Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfiup ataaniimmat.
 Taamaalilluni amerlanerussuteqartut ataatsimiititaliamut
 ingerlateqqitaat pingaarnerit malinneqanngillat.*

*Aammattaaq 2025-mi ukiakkut ataatsimiinnermi Siumumit³ Inuit Ataqatigiinnillu⁴
 erseqqissumik oqaatigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussat piginneqatigiiffii
 soqutigisaqatigiinnik aalajangersimasunik
 attuumassuteqarunnaarsinneqartariaqartut.*

*Aammattaaq ataatsimiititaliap suliffeqarfiit Sulisitsisunut ilaasortaanerat pillugu
 apeqqutaanut Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat amerlanersaasa
 akissutaanni erserpoq, Sulisitsisut sullissineri soorlu inatsisilerinikkut siunnersuineq
 atorneqarpallaanngitsoq. Taamaattumik suliffeqarfiit pisortanit pigineqartut
 Sulisitsisunut ilaasortaanermut aningaasanik taama amerlatigisunik atuinerat
 illersorneqarsinnaanngilaq.*

*Aammattaaq piginnittuunermut politikkitut taaneqartartumi, tassa
 “Namminersorlutik Oqartussat aktianik piginneqatigiiffiitut piginnittuunermut
 Politikki”, akulerutinnginnissamik isummamut sinaakkutit iluini naapertuilluartumik
 iliuuseqartarnek attannarneqarsinnaanngitsoq uparuarneqartariaqarpoq. Ukiuni
 kingullerni Naalakkersuisut siulittaasorisimasai arlallit tamanut
 nalunaarutigisarpaat Royal Greenland kalaallimik pisortaanertaqalernissaa aamma
 KNI nioqqutiminik akikinnerusunik tuniniaassasoq. Tamatuma takutippaa
 naapertuilluartumik pineqarneq malinneqanngilluinnartoq, taamaattumillu
 suliffeqarfiit pisortanit pigineqartut aamma inuussutissarsiortut sulisitsisullu
 kattuffiitut namminersortunut soorlu Sulisitsisunut ilaasortaasariaqarsimanngillat.
 Suliffeqarfiit pisortanit pigineqartut Sulisitsisunut ilaasortaajuarpata, Aalisarnermut
 Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik inatsisitigut assersuutigalugu KNAPK-mut
 ilaasortanngorsinnaavoq, tamannalu naleqqutinngikkaluarpoq.”*

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Naleqqameersut aalajangiiffigisassatut
 siunnersuutaaqqaartup akuerineqarnissaa inassutigaat.

³https://ina.gl/media/k5zmuwig/pkt140_167_em2025_bf33_selvstyrede_selskaber_ud_af_ge_ordf_1beh_siumut_da.pdf

⁴https://ina.gl/media/5y2cwstz/pkt140_167_em2025_bf33_selvstyrede_selskaber_ud_af_ge_ordf_1beh_inuit_ataqatigiit_da.pdf

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Mariane Paviasen Jensen
Siulittaasoq

Juno Berthelsen
Siulittaasup tullia

Lars Poulsen

Bentiaraq Ottosen

Hans-Erik Enoksen